

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Vidéken: I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	---	--

A börze aratása.

Debrecen, aug. 9.

Hihetetlen olcsó a buza ára. A börze ezt természetesen a kitünő termésre való hivatkozással indokolja meg. És segítségére vannak az osztrák borzlapok is, melyek meg az ausztriai termést dicsérik, nehogy a magyar termelő arra a gondolatra vetemedjék, hogy az idén a búzájáért illendő árt fog kapni.

A börze tehát arat. Aratja azt, amit nem vetett. Aratja a gazda fardozásának gyümölcsét. Ez nincsen rendjén. Mert az ország gazdasági ereje nem a börzén, legkevésbé a spekuláció tultengésén, hanem a termelő osztályokon nyugszik. Minden nemzetföntartó politika a termelő osztályok boldogulását tartja szem előtt, mert az erős termelő osztályok tartják fenn a nemzetet. Amennyiben tehát a nemzetgazdaság még mindig közgazdasági életünk gerince, a mezőgazda boldogulását kell elősegítenünk. Elősegítjük pedig első sorban azzal, hogy ha részére az aratás gyümölcsét biztosítjuk.

Lefotografált szellemek.

A spiritizmus egy tömeg kiforratlan tanítás, amelylyel ma még titokzatos tüneményeket akarnak megmagyarázni. A spiritiszták ebben látják a léleknek (az ember hallhatatlan részének) a megnyilatkozását, a mely a halál után is megmarad s az élőkkel érintkezhetik. Általánoságban azonban ezeket a tüneteket anyagi és éleltan erő működésének tulajdonítják, a melynek az eredete ugyan pontosan még megállapítva nincsen, de a kifejtett erő nagyságát dinamó méter segítségével már meghatározták. Nem mondhatja az ember, hogy a spiritizmusnak a lélek halhatatlanságáról vallott nézete nem elég világos. Sőt ellenkezőleg, érthetőbb és egyszerűbb sok komoly filozófus okoskodásánál, de éppen ez a nagy világosság, a meggyőződésnek ez a hangja és a kategorikus állítások egész sora tanítja meg az embert arra, hogy mit tartson a spiritizmusról.

A spiritiszta kísérleteknél médiumnak nevezik azt az alkalmas egyént, a kiben — úgy mondják — megvannak azok a tulajdonságok, hogy vele bizonyos tüneményeket lehet előidézni. A médiumok

Amennyiben a börze a fedezetlen határidőzlet segítségével az aratás elértékeltetését előidézni képes, mi a börzének ezt a működését a közérdekbe ütközönek tartjuk és mint ilyen törvényes intézkedésekkel lehetlenné kell tenni.

Elősegíti a börze könnyűszerrel való aratását az a körülmény, hogy a gazdák legnagyobb része kénytelen búzáját a piacra dobni. Kell a pénz törlesztésre, kamatra, adóra, mi egy-másra.

A jó tanács sem hiányzik. Azt mondják, ott a közraktár, ott a magtárszövetkezet. Csakhogy itt az a baj, hogy itt sem közraktár, sem magtárszövetkezet nincs oly nagy számmal, hogy működésüknek általános hatása lehetne és egyiknek a szervezete sem olyan, hogy a gazda hitelszemponyjából kézzelfogható eredményeket tudna fölmutatni. A fuvarozási és a raktározási díjak rendszeresen fölemésktik azt a hasznot, mit a jobb ár révén elérnek.

Célravezetőbb a Warrant-rendszer amelynek előnye különösen abban áll, hogy a gazda nem kénytelen gabonáját magtárából elfuvaroztatni, hanem

a saját házában, saját felügyelete alatt marad és kölcsönt kap reá. — Franciaországban 1898-ban léptették életbe a Warrant-törvényt. — Hatása szinte meglepő. A gazda nem kényszerül aratás után terményein tudni, hanem, hogy fizetési kötelezettségeinek eleget tehessen, kölcsönt vesz terményeire. Ugynevezett Warrantot állít ki és a termények a kölcsön visszafizetéseig a Warrant-tulajdonos zálogát képezik.

Törvényesen rendezve lévén a dolog, uzsora-kamatok ki vannak zárva. A Warrantok igénybevételével a gabona értékesítése egyenletesen történvén, a piac tultelítésétől nem kell tartanunk, az árak tehát szabályozódnak és a gazda kihasználhatja üzleti képessége szerint a konjunkturát. Ha Franciaországban bevált ez az intézmény, nincs okunk kételkedni abban, hogy az nálunk is be fog válni, annyival is inkább, mivel a Warrant a mezőgazdasági hitel szervezetében egy nélkülözhetetlen láncszem, mely nélkül a zálogkölcsön és személyes hitel csak hiányosan szolgálhatja a gazdahitelt.

nek egy különleges fajtája az ugynevezett anyagi médium, a ki sajátágos álomba merül. Az alvás tartama alatt a lelke egy-egy megjelenő, sőt már le is fotografázott szellembé varázsolható. A lefotografázott szellemekről különben egy igen érdekes dolgot mondhatunk el.

Egy Leymarie nevű ur, a ki Allan Cardec-nek, a legnagyobb spiritisztának halála után átvette a Revue Spirite című spiritiszta lap szerkesztését és a vele kapcsolatos kis könyvkereskedést, jobban jövedelmező foglalkozással óhajtott a lassu üzleti forgalmat fölfrissíteni. Maga mellé vette társul Buguet fotografust és Firmann amerikai médiumot és nagyra volt vele, hogy elő tudja idézni a halottak szellemét és husz frankért a fotografiájukat is elkészíti. A mint az érdeklődő belépett a boltba, utasították, hogy gondoljon erősen arra a személyre, a kinek a képét látni akarja. Ezután Buguet átszellemült arccal a fotografozó készülék elé állította a kíváncsiságtól égő embert.

Néhány perc múlva megmutatták az ostoba báméskodónak a saját fényképét, mely mögött lepedőbe burkolt, határozott körvonalak nélkül levő alak arányképe volt. Csodálatos a dologban az, hogy

ezekben a képekben az érdeklődők legnagyobb része közül ki a fivérére, ki a nővérére, ki a nénjére ismert, óriás nagy volt a tódulás, úgy, hogy a bíróság kezébe vette a dolgot. Buguet vallott s leplezte az egész titkot. A szellemek képe fejtelen, muszlinbe burkolt baba alakja volt, a mely a gépben volt elhelyezve. Mindenféle régi fényképből kivágott gyermekfej, fiatal leány, öreg asszony, hosszú szakállas ősz aggastyán stb. feje szép rendben volt elhelyezve a fotografozó készülékben.

Ha valaki látni akarta valamelyik meghalt ismerőse szellemét és belépett a boltba, a pénztárosnő előbb elbeszélgetett vele az előszobában s ügyesen megtudott tőle egyet-mást, hogy a látni óhajtott megboldogult minő volt világéletében. Ekkor aztán a nagy halom fej közül kiválogatták a hozzá leginkább hasonlót és a fotografozó gépben a muszlinba burkolt fejtelen alakra helyezték. Sőt az is kiderült, hogy a Leymarie és Firmann-féle spiritiszta széanszokon a titokzatos zene, a fejek fölött repkedő kezek természetfölötti jelensége, mind Firmann munkája volt.

MIT IGYUNK?

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

hogy egészségünket megővjük
mert es kis a természetes
szé neavas ásványviz erre
a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

A mohai **ÁGNES**-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** 26 év óta bebizonyosodott, hogy még **ragályos betegségtől is,** mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik közönséges ásvány helyett a bakteriummentes mohai **ÁGNES**-vízzel éltek. **Legjelenebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva.** Számos elismert nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literenél valamivel nagyobb ávegekben **minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél,** sőt a szódaviznél is **olcsóbb;** hogy az **ÁGNES**-forrás vizét a legzöngényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott **forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható.** A forráskezelőség.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor, bél és légsóhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjunk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

Főraktár Csanak József urnál Debreczenben,

Azon kell lennünk, hogy a földmivelő boldogulását biztosítsuk. — A börzének lehetetlenné kell tennünk az illegitim árfolyásolást, a mezőgazdasági hitelt pedig olyképen kell rendeznünk, amint az a mezőgazdasági termelés természetének megfelel.

K. Ö.

Külföldi katonatisztek Debrecenben.

Kirándulás a Hortobágyra.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 9.

Augusztus 28-ikán a debreceni mentelepen a szokásos pótlovazás fog lefolyni Benfai *Facsák* Zsigmond cs. és kir. tábornok pótlovazási felügyelő jelenlétében. A pótlovazás ezuttal különösen érdekes lesz, és pedig azért, mert azon külföldi katonatisztek is részt fognak venni.

A pótlovazási felügyelőség tegnap hivatalosan értesítette a városi tanácsot, hogy a debreceni pótlovazás augusztus 28-án fog lefolyni. Augusztus 27-ikén este Mándokról Debrecenbe érkeznek.

Lovag *Damnitz* altábornagy Németország pótlovazó főfelügyelője. Lovag *Runge* a német császári mentelep parancsnoka.

A két német katonatiszten kívül Debrecenbe érkeznek lovag *Haupt* és *Skreta* őrnagyok az osztrák fölmivelségi miniszter megbízásából. A társaságot *Bacsák* Zsigmond pótlovazási felügyelő fogja kalauzolni.

A társaság célja a lótenyésztési intézmények tanulmányozása, állami mentelepi és magán ménnek katonai csikó telepen megsejtelése.

A társaság 29-én reggel a Hor-

tobágyra rándul ki, a hol *Király* Gyula tanácsnok és *Farkas* Albert mátai biztos fogják kalauzolni a vendégeket a kik a cifra ménest és a város lótenyésztését fogják tanulmányozni. A vendégek este 7 órakor érkeznek vissza Debrecenbe, és az éjjel induló budapesti vonattal utaznak el.

A muzeumi bizottság dolgozik.

A muzeumőri állás betöltése.

Szűkek a helyiségek.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 9.

Debrecen város muzeumi bizottsága holnap, pénteken ülést tart a Hatvan-utcán levő Csokonai házban. Az ülés tárgysorozatának egyik igen fontos tárgya a muzeumőri állás rendszeresítése. Ezen állásnak végleges megoldására most már égető szükség van, amennyiben a muzeum-ereklye tárgyainak száma nap-nap után növekedik. Így feltétlenül megkívánja a muzeum, hogy legalább egyetlen műtő-ember foglalkozzék délelőtt is, délután is a régiségek elhelyezésével, bejegyzésével és lajstromozásával.

Ismeretes, hogy annak idején, mikor a muzeumőri állásról első sorban esett szó, úgy határoztak, hogy az állás csak délutánra ad foglalkozást. Ezóta a változott viszonyok már a teljes napi munkát megkövetelik.

Az állást 2000 korona javadalmazással óhajtja a bizottság rendszeresíttetni. A 2000 koronából 1200 koronát a város adna és 800 koronát a muzeumok és könyvtárak felügyelősége.

Alkalmunk volt a minap a debreceni muzeum helyiségeit megtekinteni. Példás rendet és a világ nagy muzeumaiban található izléses csoportosításban láttuk elhelyezve a régiségeket. A muzeumi helyiségek már most is annyira tul vannak zsufolva, hogy legközelebb gondoskodni kell újabb szobákról.

A jelenlegi öt tágas helyiségben érdekesebbnél érdekesebb ereklyék vannak.

Napról-napra szaporodik a régiségek száma. Ez valószínűleg azt fogja eredményezni, hogy tavasszal a Csokonai-kör helyiségeit, amelyek tudvalevően a Hatvan-utcai ház hátsó részén vannak, szintén a muzeum céljaira kell bocsájtani.

Igen helytelen volt hogy annak idején a város a belvárosi rendőrséget telepítette a Csokonai ház egyik felébe. Ha akkor a rendőrség helyét a Csokonai-kör foglalja el, most a muzeum nem küzdene a hely szűkével.

A szent-Anna utcai tragédia.

Ujabb részletek.

A gyilkos vallomása.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 9.

A Szent-Anna utca 53. számú házban történt szerelmi tragédia ügyében tegnap energikusan nyomozott a rendőrség, Vallomásra birták Kocsis Istvánt, akit a balmazújvárosi rendőrség tegnap reggel Debrecenbe kísért. Vallomást tett az asszony is, mert az éj folyama alatt váratlanul jobban lett. Tudósításunk a dráma további folytatásáról a következőkben számol be.

Öngyilkosság, nem gyilkosság.

Kocsis Istvánt Mile Pál rendőrfogalmazó még a kora reggeli órákban maga elé vezettette és megmagyarázta neki, hogy miért lett letartóztatva. Felvilágosította, hogy okosabban tenné, ha elmondana mindent s világosságot vet a dráma bonyodalmaira.

Kocsis István könnyes szemmel beszélt el, hogy Vas Antalnét körülbelül egy éve ismeri. Mindketten szerették egymást. Bár csak augusztus elseje óta tartózkodik Debrecenben, azért az egy esztendő lefolyása alatt gyakori vendég volt Vas Antal házá-

Debreceni bakanóták.

A szabadulás legelőször persze a bábáját hozza eszébe. Erre dalolja ezt a szép nótát:

A második emeleten van az ezred iroda,
Ezredes ur szabadságos kis könyvemet írja
Írja, írja én meg majd magyarázom:
Ne sirj csárdás kis angyalom, sejhaj,
Tied leszek a nyáron.

Közben visszaemlékezik az átszenvedett keserves napokra, és szívből megsajnálja a bundás ujoncot, kinek annyi bajon kell átesnie. Megvigasztalja mindjárt a rekrutát:

Mikor fogunk afférolni,
Fegyver lesz az első,
Hull a könyve a bundásnak,
Mint a záporosó.
Ne sirj bundás, ne sirj,
Kitelik az idő,
Nekem is volt, de már eltelt
A három esztendő.

Van persze ebben a sajnálkozásban és ebben a vigasztalásban egy jó adag hetyke öröm is, guny is;

A mi házunk tetejére
Rászállott egy gólya;

Vizet hozott a szájába
Regruták számára.
Mosdjakot regruták,
Mert porosak vagytok,
Azt csak a jó isten tudja,
Mikor szabadultok?

Amoda megy egy barna lány,
Korsó van a karján.
Utána megy egy kapitány,
Piros pej paripán.

— Megállj te barna lány,
Adj egy ital vizet.
Itt a bankó a zsebembe,
Mindjárt kifizetlek. —

„Nem kell nekem a bankója,
Nem vagyok én dáma.
Én vagyok az idesanyám
Legkedvesebb lánya.
Adja a bankóját
Világ dámájának,
Hagyjon békét, kapitány ur,
Baka babájának!

Ha te vagy az idesanyád
Legkedvesebb lánya,
Én meg vagyok a császárnak
Igaz katonája.

Száz embernek ura,
Hűséges jó apja:

A bakának csak tölem van
Szabadságos napja. —

Itt a korsó papitány ur
Igyon hát belőle!
Csak egy volna a kérésem,
Hogy ha szíves lenne,
Eressze a babám
Hosszu szabadságra:
Hadd mulassam ki magamat
Véle utoljára.“

Valamennyi között aztán a legszebb, s én azt hiszem, az összes ezredek nótái közt a legbakásabb, legkifejezőbb ez a nóta:

— Rechts um, links um, gradaus, hapták!
Kutya baka, ne gondoldj a babádra! —
„Kapitány ur jelentem:
Alázattal felelem,
Hogy a babám egy szavára
Kapitány ur is megállna haptákba!“

A ki volt katona, jól tudja: hogy — mint megy ez a nótázás. A ki nem volt, így fogja talán legjobban megérteni, hogy husz-huszonöt kilométernyi masirozást miért vesz semmibe a baka. Átdalolja az utat, eldalolja a fáradtságot.

V ége.

nál. Ismerettségük után azonnal megszerették egymást és közöttük szerelmi viszony fejlődött ki.

Belátták azonban, hogy egyelőre nem lehetnek egymásé, mert akkor el kellene válni Vasnének urától. Ez pedig hosszadalmas dolog volna. Közösen elhatározták hát, hogy ha már nem lehetnek egymásé, a tulvilágon egyesülnek. Előzetes megbeszélés folytán találkoztak szerdán délelőtt és kimentek a Nagyerdőbe. Ugy határozták el, hogy az erdőben válnak meg az élettől. Azonban bár merre mentek, tervüket végrehajtani nem tudták, mert a járókelők jöttek-mentek, sokáig kóborogtak az erdőn, míg végre elhatározták, hogy mégis csak bejönnek a Vasék lakásába és ott öngyilkosok lesznek. Kocsis nagyon izgatott volt, amikor az erdőről a lakásba értek, az asszony nem mert magára löni és így neki kellett a revolvert rászegezni.

Elbucsztak egymástól és azután Kocsis elsütötte a fegyvert. A revolver remegett kezében és ennek tudható be, hogy közvetlen közelből is csak a negyedik lövés talált. Az ötödik golyót már magának szánta Kocsis, de az a bal bordájáról visszapattant. A hatodik lövés csütörtököt mondott.

Ily körülmények között kénytelen volt menekülni. Nem akart a hatóság büntetése elől elzárkózni, hanem azért ment Balmazújvárosra, hogy bányáját bucsut vegyen és azután a csendőrségben jelentkezzen. De erre nem volt ideje, mert a vasutnál már várták a csendőrök és nyomban letartóztatták.

Mit mond az asszony.

Vas Pálnét a kórház orvosainak sikerült eszméltre hozni. Ily formán a vizsgálóbíró kihallgatta. Az asszony nem emlékezik a részletekre és arra sem, hogy maga a tragédia miként folyt le, de beismeri, hogy szerették egymást és közösen határozták el, hogy a halálba mennek. Szerelmesek voltak egymásba és ezért akartak meghalni.

Az asszony állapota tegnap egész nap tűrhető volt. A vér veszteség és a kiállott szenvedések ugyan nagyon megviselték, de azért előre láthatólag teljesen fel fog gyógyulni.

Milyen büntetés vár Kocsisra?

Kocsis István büntette fölött a legközelebb ítélkezik az esküdtszék. A tragédia hősné, Vasnének és Kocsisnak egybehangzó vallomása, hogy mindketten megakartak halni igen nagy mértékben csökkent a kiszabandó büntetés mértékét. Jogász körökben úgy vélekednek az esetről, hogy Kocsis István nem igen fog 6—8 havi börtönnél többet kapni.

Mile Pál a bűnügyi osztály helyettes főnöke különben Kocsis István még Csütörtök délelőtt átkísértette a debreceni törvényszék fogházába.

Szoboszlai Sándor vizsgálóbíró nyomában kihallgatta Kocsis-t, aki a rendőrség előtt tett vallomását a vizsgálóbíró előtt megismételte. Kocsis egyelőre vizsgálati fogságban marad.

Panamával vádolt főmérnök.

Esetek egy város csatornázása körül.

Ahol az egész tanács ludas.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 9.

Eddig Aradot ismerte az ország és a világ a panamák városának. Most kiderült, hogy van még egy másik hely is ebben az országban, ahol pompás a talaj a különféle panamák elkövetésére. Ez a ragyogó város Kassa, a felsőmagyarországi metropolis.

Csak a minap leplezték le a városi erdőmestert, aki csekély félmillió korona erejéig csapta be a várost, különféle erdőmanipulációkkal. Majd kiderült, hogy az egész tanács ludas különféle kellemetlen és kínos ügyekben és mint Kassáról jelentik, emiatt az egész tanács ellen fegyelmi vizsgálat folyik.

Két tanácsnok és az erdőmester már fel is vannak függesztve állásaiktól.

Ebben a „jeles“ városban, ahol a panama minden utcasarki kövön burjánzik, a városok polgármesterei kongresszust akartak tartani. — Mikor hire kelt, hogy miféle piszkos ügyekbe keveredett a híres „kuruc város nemes tanácsa“ a kongresszust rendező bizottság hamarosan lefújta a kassai vizitet.

A panamák nagy sorozata ezzel még nem ért véget. Most jön újabb hire a manipulációnak. Kassán vízvezeték és csatornázást létesítenek. — A vállalatot a Wünsch Róbert cég kapta meg. A vállalkozó hirtelen esődbe jutott és így képtelen volt a csatornázási munkálatokat befejezni.

Mint Kassáról jelentik, — a bukott Wünsch tegnap szenzációs vallomással leplezte le a legújabb kassai panamát.

Elmondta, hogy Rössler Richárd városi főmérnököt súlyos pénzekkel kente meg, amikor a vállalatot megkapta. Sőt azt mondja, hogy Rösslernek és a többi városi uraknak adott pénzek nagy részben elősegítették bukását.

Rössler Richárd Debrecenből költözött Kassára. — Igen jól ismerik itt is Rösslert, mert igen szakképzett mérnök.

Éder polgármester, aki előtt Wünsch a vallomást tette, magához hivatva Rösslert. A főmérnök kijelentette, hogy a panamázás vádjá rágalom.

A polgármester megindította a vizsgálatot, egyben pedig utasította Rössler főmérnököt, hogy Wünsch Róbert és fia Wünsch János ellen rágalmazás miatt feljelentést tegyen. — Rössler megbizta dr. Blanár Béla ügyvédet a feljelentés megtételére.

A malommunkások sztrájkja.

Katonaság a malmokban.

— Exprez tudósítás. —

Budapest, augusztus 9.

A budapesti malommunkások még mindig sztrájkolnak. A malomtulajdonosok kizárása egész sereg egzisztenciát tett tönkre.

Ugyanis a malmoknak annyi felhalmozott készletük volt, hogy örültek a sztrájknak, illetőleg kizárásnak, mert így jobb áron tudhatnak a készleten és megtakarítják az üzemköltséget is, szóval a vámon és a réven egyaránt nyernek. A munkások ellenben veszítenek és családjaikkal egyetemben szükség nélkül éheznek.

Ma reggelre valamivel enyhült a munkások elkeseredése és haragja gerinctelen bizalmi embereikkel szemben. Tegnap első fülhaborodásukban hallani sem akartak a malomtulajdonosoknak adandó koncessziókról, ma egyre másra hajlandók. A vasárnapi munkaszünetnek még rövid időre való elhalasztásába sem mennek ugyan bele, de amennyiben összes egyéb követeléseiket teljesítik, belenyugosznak a vasárnapi munkaszünetnek tizenkét órában való megállapításába.

Erre az új állásfoglalásra csak a méltányosság bírta a munkásokat. Nem ijedtek meg azoktól a tendenciózus újsághirektől, amelyek arról szóltak, hogy a malomtulajdonosok idegenből hozatnak munkásokat, akik aztán katonai fődözet alatt dolgoznának. Ennek az ijesztgetésnek egyáltalában nincsen alapja. A külföld malommunkásai az 6 pártukon vannak s nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatják őket.

Az osztrák malmok napok óta óriási mennyiségű gabonát vásárolnak össze a tőzsdén. Azt hiszik, hogy a magyar malmok még abban az esetben sem lesznek képesek a fogyasztók igényeit kielégíteni, ha rövidesen sikerül is munkásaikkal megegyezniük. Az új termést tehát már ők akarják feldolgozni, s azon igyekeznek, hogy Magyarország egész liszt-szükségletét ők szállíthassák.

Ennek a Magyarország malomiparát fenyegető nagy veszedelemnek akarják a munkások elejét venni, és ezért egyeznek bele a vasárnapi munkaszünetnek tizenkét órával való megrövidítésébe.

Remélhető, hogy a Sztényi József államtitkár elnöklésével délután öt órakor tartandó újabb békéltető tárgyaláson a malomtulajdonosok méltányolni fogják a munkások engedékenységét s megkötik velük a békét.

Hírek mindenfelől.

Pusztító vihar. Nyiregyházáról írják, hogy a vármegye területén tegnap hatalmas vihar vonult végig, délkeleti irányban, mely sok helyütt igen nagy kárt tett. A villám több községben lecsapott, de szerencsére senkiben sem tett kárt.

Vizbefúlt kisleány. Rajhy János református kovácsné házi birtokos felesége, mialatt a veteményes kertbe ment, két éves kisleánykát a házfolyosón magára hagyta. A kisleányka a folyosóról lement az udvaron levő kuthoz s ott az alig egy méter mély disznó-usztatóba esett. Anyja alig tíz pernyi távollét után éppen a kut mellett jött vissza és rémülten látta gyermekét a vízben vonaglani, mire azonban kihúzták a vízből, a kis leányka már meghalt.

Olosóbb lesz a telefon. Már régebben szó volt arról, hogy a budapesti és a vidéki telefon árát leszállítják. A kereskedelmi minisztériumban most dolgozzák ki az erre vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter már októberben terjeszt a képviselőház elé. Az új olcsó telefonszabás nagy előnyére lesz a kereskedelemnek és iparnak.

A cigánymuzsika vége.

Ur volt — sikkasztott.

Az adótárnok büne.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 9.

Trencsénbaánból még a következő kiegészítő részleteket jelentik Havassy Alfonz magyar királyi adótárnok sikkasztásáról:

Havassy mint végzett jogász kezdte meg szolgálatát s több mint harminc év óta áll az állam szolgálatában, mely időből huszonkét évet Baánban töltött. Az évek óta teljesen siket ember az utóbbi hónapokban feltűnően viselkedett. Hire járt, hogy valami örökséghez jutott s ennek tulajdonították folytonos dözölését és költekezését, s mivel nagy mértékben alkoholista volt, valószínű, hogy elméje sem ép.

Augusztus 4-én és 6-án nem akart zárlatot csinálni, mire Jasinszky Vince adóellenőr nyomban jelentést tett a trencsényi pénzügyigazgatóságnak és a baáni járásbírósnak, amely utóbbi azonnal lepecsételtette az adóhivatalt. Augusztus 7-én reggel, mikor a vizsgálatot akarták megkezdeni, nagy izgatottság vett erőt Havassyn, ki néhány levelet irt, azután pedig egy félreeső helyen kétszer a halántékába lőtt, de csak súlyos sebet ejtett magán, mire a járásbíróshoz kísérték.

Itt bevallotta a 4700 korona hiányt, amit a laza ellenőrzésnek tudott be. Havassyt azonnal letartóztatták és két csendőr kíséretében Trencsénbe szállították. Jasinszky Vince ellenőrt a köteles ellenőrzés elmulasztása miatt hivatalától felfüggesztették. A vizsgálat folyik.

Kristóffy bujdosása.

Kis osolnakon a Dunán.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 9.

A magyar alkotmány letört kozákja, Kristóffy József belügyminiszter ur, mikor nyár elején az első izzadságcsoport jelentkezett a homlokán, kapott az alkalmon és Budapestről összes szögyeneinek és bukásának gócpontjából elmenekült nyaralni — Leányfalura. Volt annyi bór az arcán, hogy nem a villatelepen ütött sá tort. Elhúzódott messzi a központtól s egy kis udvarházat bérelt ki nyaralási és üdülési célokra.

Igy élt heteken keresztül elfeledve, elhagyatva, mint mesebeli elődje, a derék elvarázsolt házaló. Ki sem mozdulhából, kifeszítette az összes függönyöt

ket, s elsötétített szobában morzsolta le napjait.

Nem is vett senki tudomást a derék jogpecér jelenlétéről, a becsületes emberek úgy elkerülték házáat, mint a bonctani intézetet. A becsületes emberek elkerülték Kristóffy házáat, de régi barátai, a derék darabont legények nem tartották lealázónak néhanapján megrázni a Kristóffy-ház zord csengőjét. Ilyenkor heves jelenetek játszódtak le az egyszerű ház udvarán, a legények pénzt követelgettek és régi, elkopott szolgálatokra hivatkoztak.

A bukott belügyminiszter hosszú ideig nem tudott védekezni ellenük, de végre rájött egy megoldásra. Elolvasta a Robinson Crusoe történetét és ennek alapján reggelenként csónakon elmenekült az emberek közül és késő éjszakáig haza sem jött. Most is úgy él. Nem visz magával egyebet egy gyorsforralónál és néhány darabka nyers husnál és kihajókázik a széles vizen messzire, a merre ember sem jár . . .

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz. a

— **Debrecen a polgármesteri kongresszuson.** Az idén megtartandó polgármesteri kongresszuson, amely szerint ismeretes e hó 23-án Pozsonyban lesz, Debrecen város tanácsa is képviselteti magát. A város tanácsa mai ülésén Kovács József polgármestert és Oláh Károly tanácsnokot küldte ki a kongresszusra.

— **Az új főispánok.** Budapestről írja tudósítónk: illetékes helyről jelentik, hogy a betöltetlen főispáni állásokat csak ősszel, a parlament szünete után fogják betölteni. Az új főispánok személyére nézve a lapokban megjelent kombinációk még igen koraiak és nagyjából minden alapot nélkülöznek.

— **Helyszíni szemle a sámsoni vasut vonalon.** Debrecen város tanácsa mai ülésén foglalkozott a sámsoni vasut vonal közüzemelési bejárása alkalmával felvetett kérdésekkel. A tanács elhatározta, hogy e hó 27-én a nagyerdei tűzvonal megállapítása céljából helyszíni szemlét tart. Ezen az aktuson a tanács tagjai és a helyi vasut igazgatóságának valamint a kereskedelemügyi miniszter képviselői jelennek meg.

— **Wolafka Nándor hagyatéka.** Városszerte nagy feltűnést keltett a Debreceni Független Ujság mai híradása, a mely arról szólt, hogy a debreceni rómkath. plébánián nagy zavarok vannak. — Mint ma értesülünk, a vizsgálat még nem fejeződött be egészen s csak ennek végével lehetséges tiszta képét látni a hagyatéka állagának és a plébánia viszonyainak. Annyi bizonyos, hogy az adósságok összege igen nagy. Hír szerint, a nagyváradi káptalan úgy fogja ezt törleszteni, hogy a plébánosi állást egyelőre nem tölti be és így a jövedelem megmarad, a mit fel lehet használni az adósságok apasztására. Azt mindenki igen jól tudja, hogy az elhunyt püspök legkevésbé hasz-

nálta fel a jövedelmet a saját céljaira. Jótékonyt, nagylelkűséget gyakorolt a végtelenségig s ez okozta azt, hogy halálával a plébánia ügyei ilyen rendezetlenek. Ismeretes, hogy Wolafka Nándor a segítség nyújtásánál nem nézte a vallást, csak a megszorult embert, a kit erején felül igyekezett a bajból kimenteni.

— **Békéltetés.** Az ipartestületi békéltető bizottság e hónap 13-án, hétfőn délután 4 órakor Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnöke alatt ülést tart, az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadóik ellen tett panaszaiat nyernek elintézését.

— **Kardos Samu dr. kérelme.** Debrecenben Kardos Samu dr. ügyvéd szerkesztésében igen érdekes folyóirat jelenik meg „Régi okiratok tára” cím alatt. Kardos Samu a várostól az okiratok kiadására segítyt kért. A tanács ma foglalkozott Kardos kérelmével, s hosszas vita után nem döntött az ügyben. A jog és pénzügyi bizottságnak adta ki a kérelem megvitatását. Miután a város kulturális és irodalmi célokra sokat áldoz, bizony nem kár volna ezt a csekély segítségnyújtást megtagadni olyan folyóirat kiadásától, amely Debrecen hírneves múltjával elsősorban foglalkozik.

— **A Hajdumegyei körorvosok fizetésrendezése.** A belügyminiszter körrendeletet intézett Hajdúvármegye alispánjához s abban föl hívja, hogy a vármegye járásainak székhelyein lakó körorvosokra vonatkozólag a renndelethez mellékelt rovatos kimutatást töltsse ki és 10 nap alatt terjessze fel a miniszterhez. Az egyes rovatok a körorvos működési körére, fizetésére és utiátalányára vonatkoznak. Ha a járási székhely (nagy, vagy kis község) külön orvost tart, ennek fizetése és utiátalánya külön rovatban tüntetendő föl. Erre a kimutatásra azért van szüksége a belügyminiszternek, mert a körorvosok fizetését rendezni akarja.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-u. izr. templomban az istentisztelet következő időben fog kezdődni: Péntek este 6 és fél órakor, szombaton d. e. 9 és d. u. 5 órakor. Köznapokon reggel 6 órakor és este 7 órakor.

— **Sztrájk a közelben.** Hajduböszörményből írják: Az asztalossegédek hétfő reggel óta sztrájkolnak. Tegnap este Hibján Károly iparhatósági biztos a mesterekkel egyezkedett, de az egyezkedés nem sikerült. A mesterek felajánlották a debreceni árszabályt, úgy azonban, hogy amely árszabályok a segédek követeléseiben nem magasabbak a debrecenénél, azokat felemelni nem szabad. A sztrájkolók mindennemű munkadarabnál a teljes debreceni árszabályhoz ragaszkodnak. Mivel a mesterek nem engednek, a segédek a várost elhagyni készülnek.

— **Új ut a vármegyében.** A Debrecen és Fehértemplom között építendő állami közút 97—98 kilométer közti szakaszán Gyapju községnél, az imándi parton a hidat újból építették. A kereskedelmi miniszter most leiratot intézett a vármegyéhez, amelyben tudatja, hogy a hid ujjáépítésével kapcsolatos helyszíni bejárás megtartását elrendeli. A helyszíni bejárást augusztus 25-én fogják megtartani, mely alkalomból Gyapju községben jönnek össze a szakértők. A műszaki bejárást Scholz Gynla kir. miniszteri tanácsos fogja vezetni és a törvényhatóság egy tisztviselővel fogja képviseltetni magát.

— **Becsületsértés telefonon.** Érdekes ítéletet hozott tegnap az osztrák legfelső bíróság egy telefon beszélgetés után elkövetett becsületsértés dolgában. Kimondotta, hogy minden telefonbeszélgetés nyilvános, mivel a telefonközpontból esetleg bárki meghallgathatja és a telefonkönyvecskéből megtudhatja, hogy kik beszélgettek egymással. Egy fürdő pénztárosnője becsületsértésért pörölte be a fürdő egyik vendégét, a ki telefonbeszélgetésközben ezt mondotta a pénztárosnőnek: *Maga szemtelen. A vádlottat a járásbíróság bünsnek mondotta és ötven korona pénzbírságra, nemfizetés esetén öt napi elzárásra ítélte. A bíróság azzal okolta meg ítéletét, hogy a vád alaposnak bizonyult és a telefonbeszélgetést bárki is meghallgathatta.*

— **A cselédlakások.** A cselédlakások régen vajudó ügyében most történt meg az első érdemleges lépés. A belügyminiszter körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, hogy a közegészségügyi törvény alapján a cselédlakások ügyét szabályrendeletileg rendezzék. Minden cselédnek külön szobája legyen és a tulsufaltság megszüntetendő. A rendelet tegnap érkezett le Debrecen városához és Hajdumegyéhez.

— **Kivándorlás.** Hajdúvármegye területéről ujjában ismét három kivándorló jelentkezett utlevélért a megye alispáni hivatalánál. Mindhárom Amerikába vándorolnak ki. Hajdúhátról kivándorolnak Erdei Mihály, Kovács László, Egyekről Puzsai András.

— **Beszűntetett felső leányiskola.** Egerből írják: Az egri állami felső leányiskolát a vallás- és közoktatásügyi miniszter május havában, már az iskolai évtől kezdődően beszűntette. Akkor az iskola ügye a képviselőtestület elé kerülve, a képviselőtestület egyik ülésén az iskola fenntartásának érdekében lépéseket tett és bizottság is küldetett ki a cél elérésére. A fáradozás azonban eredménytelennek bizonyult, mert a vallás- és közoktatásügyi minisztérium egy leérkezett leiratában immár végleg megszüntette az intézetet.

— **Feltörték a ládáját.** Czitrom Béla Hatvan-utcai lakost kellemetlen meglepetés érte tegnap délelőtt. Ládáját feltörve találta. Az ott elhelyezett 250 korona készpénzből 200 korona hiányzott. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Halál az esküvő előtt.** Egy, a boldogság küszöbén levő fiatal leánynak tragikus végéről ad hírt bajai tudósítónk. Stiglitz Matild, egy tizen-nyolc éves szép bajai leány már esztendeje jegyben járt egy ottani kereskedővel s tegnap kellett volna megtartani az esküvőt. A lakodalmos nép, a menyasszonnyal és vőlegényével kocsikon a templom felé hajtottak, utközben azonban a menyasszony hirtelen rosszul lett s összeesett a kocsiban. Mielőtt a megrémült lakodalmos nép segítségére sietett volna, a szerencsétlen menyasszony az oltárhoz vezető uton meghalt. A megrázó, tragikus esetnek híre csakhamar elterjedt a városban s mindenütt általános sajnálkozást keltett.

— **Nyers kenyér.** Debrecen piacán az utóbbi időben ismételen előfordult, hogy romlott kenyeret árultak. Tegnap délelőtt Lakatos Sándor és Tóth Bálintné vettek sületlen kenyeret. Mindketten felvitték a kenyeret a rendőrségre a hol Dr.

K. Szalay Béla megvizsgálta és a kenyeret egészségtelennek találta. A rendőrség a kenyeres kofa ellen a vizsgálatot folytatva tette.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Kozma N. halvaszületett ev. ref., Mezei Lajos róm. kath. 14 hónapos, Szücs Jozefa ev. ref. 67 éves.

— **Drágább lesz a szappan.** Bécsből jelentik, hogy a háztartási szappan minden fajtáját 100 kilogrammonként 2 koronával ismét megdrágítják. Ezzel ebben az évben éppen öt koronával emelkedtek az árak, egy okkal több arra, hogy ne vegyünk osztrák szappant. Tavaly 88 ezer mm. szappant hoztunk be Ausztriából 437 millió korona értékben. A hazai szappan kiváló minőségű és oly mennyiségben gyártható, hogy minden szükségletünket fedezhetjük vele. Ha itthon e cikkben elég nagy lesz a kereslet, olcsóbban is kaphatjuk, mint szomszédoknál, akik telhetetlenségükben még a levegőt is pénzért mérnék.

— **Ujvári Károly,** a Bika-orfeum jeles vendég-művészenek jutalomjátéka péntekről — közbejött körülmények miatt keddre maradt. Az igazgatóság a legnagyobb meglepetést készíti elő a keddi előadásra, amelyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Uj polgári fiúiskola.** Az Abeles-féle fiúinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II. és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11—12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-u. 3.)

x **Pénc. szivar és cigaretta tárczák, női készletek, uti készletek és kellékek Mentze áruházában Kosuth-utca 4. szám alatt szerezhető be a legjobban.**

A „Hajdumegyei népbank“ Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoldaltatik.

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

A vidéki „doktor ur“!

Gavallér a bizonyos határig.

Megnősül, majd ha fagy.

Express tudósítás

Budapest, aug. 9.

Abban a dunántúli kis városkában, ahol a kórházi főorvos tisztét tölti be dr. Bozóky Béla, talán ő a társaság egyik ünnepezt gavallérja, báli főrendező, a kasszinó becsületbíróságának szigorú tagja, a bárhajoknál első segéd, vagy ilyesvalami, de mindenesetre szívesen látott alakja a leányos házaknak. Mi a ma lefolyt büntetőjárásbírósági tárgyaláson nagyon gyenge karakterű urnak bizonyult, gavallér embernek semmi esetre sem ítéltjük.

Elvégre az még nem beestelen dolog, ha a fővárosba került egyetemi polgár, hogy pályája elvégeztéig gondtalanul tanulhasson, vőül köti le magát egy-egy gondos apának, talán az sem gazemberség, ha a doktorrá lett ifju szándékot változtat és „szerelmében csalódva“, más leánynál keresi a boldogságot, de éppenséggel nem uri tempó éveken át szerelmet hazudni egy leánynak s végül oltárhozvezetés helyett faképnél hagyni s ezt az eljárást

cserebent hagyott leány becsületét mélyen érintő rágalommal igazolni. Gavallér ember ezt nem teszi.

Dr. Bozóky Béla azonban nem így gondolkozik. Mint orvosnövendék, majd, mint a Herczel-szanatórium segédorvosa kitartóan udvarolt egy nyugalmazott törvényszéki bíró leányának, minden szabad idejét ott töltötte, náluk étkezett s nyilvánvaló volt, hogy megfelelő állásba jutván, hamarosan meg lesz az esküvő.

Mikor azonban a leány az időre vonatkozólag bátorosan kérdést intézett az ifju orvoshoz, ez legnagyobb meglepetésére kijelentette, hogy bizony nem hajlandó a kisasszonyt elvenni „Nem veszek el, mert olyan beestelen voltál, akár az anyád“, vágta oda a hazug és csuf rágalmat a leány fejéhez.

Azt is beszélte, ismerősei figyelmeztetésére hivatkozva, hogy menyasszonya tizenkét éves kora óta barátokzik fiatal emberekkel s bizony aligha ártatlan.

Az ily rutul cserebent hagyott és meg-rágalmazott leánynak és anyjának vajmi sovány elégtétele volt, hogy dr. Bozóky Bélát rágalmazás és becsületsértés miatt följelentették.

Ma volt az ügy tárgyalása Baló kir. járásbíró előtt. A panaszosokat dr. Balog Imre képviselte, aki vádbeszédében élesen rámutatott arra a lelkiismeretlenségre, amely egy ártatlan leány jó hírnevében így gázolni mer s esetleg egész jövőjét tönkretetheti.

A tanúk nagy részben igazolták a vádat, amiért is a bíróság becsületsértés címén dr. Bozóky Bélát 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

A panaszosok fellebbeztek, mert a bíróság a terheltet a rágalmazásban is bünsnek nem mondotta ki.

A jövő kormány programja.

Apponyi Albert jászberényi beszámolója.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 9.

Az utóbbi napokban különféle hírek terjedtek a lapokban a kormány tervei felől. A híreket részben megcáfolták, részben pedig a kormány a közvéleményt felvilágosította a jövő terveit illetően.

Ma Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási minisztert meglátogatta a bécsi Zeit levelezője.

Kérdéseket intézett hozzá a kormány terveire nézve. Apponyi szívesen adott választ a kérdésekre s a többek között kijelentette, hogy ez a kormány nem vállalkozott arra, hogy sokáig vigye az ország ügyeit, csupán a legszükségesebb állami szükségletek megteremtését vállalta el, egyben pedig olyan tervek keresztülvitelét óhajtja, amelynek alapján a nagy és erős Magyarország felépülhet.

Szeptember 10. vagy 11-én Apponyi Jászberénybe megy s választói előtt fogja kifejteni a kormány álláspontját.

A kormány legközelebbi főfeladata a választói reform elkészítése lesz. Ezzel akarja az új viszonyokat az országban megteremtetni.

De a minisztériumokban sok más törvénytervezet is készül. Polónyi Géza

e hét végén jön haza Karlsbádból és hozzálát a törvényjavaslatok befejezéséhez, amelyeket betegsége előtt megkezdett.

Szeptember elején a sajtó ügy reformját célzó ankétet összehívja.

TAVIRATOK.

A függetlenségi párt szervezése.

Budapest, aug. 9. A képviselőház összeülése előtt a függetlenségi párt nagy értekezletet fog tartani, a melyen az országos pártszervezetet meg fogják ejteni.

Uj főherceg.

Ischl, aug. 9. Mária Valéria főhercegnő ma fiú gyermeket szült. Az újszülött nyolcadik gyermeke a főhercegasszonynak.

Az orosz forradalom.

London, augusztus 9. Azon alkalmából, hogy a cár lemondásának hírére vitte szét a táviró a világba, egy londoni lap érdekes levelet közöl. A levelet a cár felesége írta egy angol hercegnőnek. A levél rettenetes panaszszal van teli és élénk világot vet arra a borzalmakra, amelyek a cári családot eltöltik. Azt írja a cárnő, hogy Sergius herceg megöletése óta nincs nyugta az uralkodó familiának és ha arra kerül a sor, hogy a cárnak Oroszországot el kell hagynia, Angolországban telepednek le. A minap a cár dolgozószobájában asztalán papírszeletet talált, amelyen ez állott:

— Oroszországból nem fogtok elve elmenekülni!

Pétervár, augusztus 9. A katonaság megtagadta az engedelmességet. A katonákat, a kiket rendőri szolgálatra akartak beosztani, kijelentették, hogy nem vállalkoznak rá.

Rémes szerencsétlenség.

Nagykanizsa, aug. 9. Rémes szerencsétlenség történt tegnap délután 1 órakor Alsóságon Günsberger Ignác szeszkereskedő raktárhelyiségében. A raktár bejáratánál egy hordó szesz felrobbant, s a raktárhelyiségben foglaltoskodó négy ember közül kettőt halálosan, kettőt pedig súlyosan összeégetett.

Tűz a pályaudvaron.

Eszék, aug. 9. A Száva—bródi pályaudvaron tegnap este nagy tűz ütött ki, a melynek a műhely, az anyagraktár, ugyszintén a petroleum raktár esett áldozatul. A kár jelentékeny, a tüzoltóságnak több órás megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A tüz oka ismeretlen.

A német császár nem utazik.

Berlin, augusztus 9. Jól értesült forrásból közlik, hogy a német császár az idén egyáltalában nem fog többé külföldi utazást tenni. Valószínű

tehát az a híresztelés, hogy a német császár ősszel viszonzni fogja a spanyol király látogatását.

Letartóztatott kémek.

Berlin, augusztus 9. Strassburgból érkezett átirat szerint a francia határnál levő Aárs mellett letartóztatott két francia testvért, akik a tronpinz erősségnél parasztnak öltözve végignézték a katonai gyakorlatot. Az illetők a Glitt testvérek, akik közül az egyik Nanciban kapitány, a másik pedig Lyonban orvos növendék. A kémkedő testvéreket az arsi börtönben szállították.

Konfliktus Japán és Amerika között.

Newyork, augusztus 9. Atta szigeten japán cethalászok jogtalanul amerikai területre léptek, hogy a cethalak költőhelyeit kikutassák. A halászok négy bárkán érkeztek. Az amerikaiak fölszóllították őket, hogy távozzanak s amikor a felszóllításra nem hallgattak, az amerikaiak megtámadták a japánokat és öt japánt agyonlőttek. Később egy amerikai vámgőzös érkezett, amely a letartóztatott japánokat földézetére vette. Bacon amerikai államtitkár táviratban közölte a történeteket a tokiói amerikai nagykövettel és utasította a nagykövetet, hogy fejezze ki sajnálatát a japán kormányhoz. További elégtételt azonban az amerikai kormány nem hajlandó adni, mert a japán halászok jogtalanul léptek amerikai területre.

Borzalmas lincselés.

London, augusztus 9. A Daily Telegraph newyorki távirata szerint ötezer ember megtámadta az észak-karolinai Charlotte és három szerezsen, akik egy fehérbőrű család meggyilkolásának gyanúja miatt vizsgálati fogóságban voltak, meglincsellék. A rendőrség későn érkezett és csak a meglincsellt emberek félig elégett holttestét tudta a tömeg kezéből kiragadni. A rendőrök és a tömeg között valóságos harc támadt, amelynek folyamán a rendőrök revolvereket is használtak és a lincselők két vezetőjét agyonlőtték.

Testvérek harca.

Gyanus tűz.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 9.

Sajátságos eset történt Erzsébetfalván a napokban. Egy szegénysorsu ember, Schwarz Manó, már hosszú évek óta lakta az Erzsébet utca 27. szám alatti ház lakását. A ház testvérbátyjának, Schwarz Dávidnak volt a tulajdona. A szegényebb testvér persze a rokoni köteleknek nagy hasznát látta, mert csak legritkábban, sőt a bátyja állítása szerint egyetlenegyszer sem fizetett házbért. A tiz esztendő alatt nagyon is ráfizetett a háziur a házra, mivelhogy az adó és egyéb kiadások semminemű fedezetet nem kaptak.

Erre az állapotra Schwarz Dávid nagyon ráunt és egy szép napon azt mondta testvéröccsének, hogy keressen magának egy másik lakást, amelyben kell fizetni is.

Persze az öcsöse keserűket nyelt erre a zord kijelentésre, de azért, mivelhogy nem segíthetett magán, egy szomorú napon kezdett kihurocolkodni az elveszett paradicsomból.

Sokáig tartott a kiköltözés, mert Schwarz Manó nem szállíthatta el butorait, hanem saját maga és felesége voltak a szállítók.

Még javarésze a holminak nem volt elszállítva, amikor egy este hirtelen tűz keletkezett. A fáskamarában, ahonnan átesapott hirtelen a lakásba is, elhamvasztván minden még ott maradt butort, amelyek közül egyetlen darab sem volt bebiztosítva.

A szegény ember azt hitte, hogy most már ráfogják, hogy ő volt a gyújtogató. Hogy bosszúból a kilakoltatás miatt vetett üszköt a testvér házára.

Kezdetben ez a gyanu is volt ellene, de amikor a hatóság meggyőződött, hogy Schwarz Manó ártatlan sőt káros is, elene az eljárást megszüntették.

A tűz ugy keletkezett, hogy a kamrában égve maradt lámpa tüzéhez gyúlékony anyag került.

Törvénykezés.

A Szerecsen-utcai szállodában.

A főváros e sokak előtt ismert, de jó hírnévnek nem örvendő zugszállodájában összekapott a gazda és a szobaasszony. A verekedés egy felmondást és egy feljelentést szült. A felmondó a gazda, Hajós Gyula volt, a feljelentő a szobaasszony özv. Hackspacher Pálné. A felmondás következtében a szálloda új szobaasszonyt kapott, a feljelentés következtében Hajós és Hackspacherné a büntető járásbíróóság előtt találkoztak. Az asszony panaszolja, hogy gazdája elmenetele előtt megvizsgálta a holmiját, azok egy részét elszedte más részét összetörte, őt magát agybafebe verte, s ezért kérte Hajóst tettleges becsületsértés, lopás, kártétel, súlyos testi sértés stb címen megbüntetni. A tönkrement ebédért külön egy koronát számít fel. Azonban a járásbíróóság Hajós Gyulát nem találta ezuttal vétkesnek s a sok vád dacára is, amelyet az asszony bizonyítani nem tudott, felmentette. Az asszony felebezett, de a ma megtartott tárgyaláson a törvényszék is helybenhagyta a járásbíró felmentő ítéletét.

Közgazdaság.

Debreceni ingatlanok forgalma.

Az utóbbi napokban Debrecenben a következő ingatlanok adás-vétele történt.

Trnka Teofil és neje Závodszy Róza veszik a debreceni 5067 sztkvben foglalt 662 négyszögöl majorsági a debreceni ref. egyháztól 2648 kor. Zsedélyi István és neje Pelbárt Róza veszik a debreceni 5067 sz. tkvben foglalt 600 négyszögöl majorsági földet a debreceni ref. egyháztól 2700 kor. Sziogyártó József és neje Huk Borbála veszik a debreceni 2921 sztkvben foglalt 300 négyszögöl Vargakerti szőlőt özv. Kelemen Ferenczné Niházy Karolinától 1320 kor. Hegedüs István veszi a debreceni 9556 sztkvben foglalt 343 négyszögöl majorsági földet Lovász Jánostól 3430 kor. Kemecey Ferenc és neje Bak Eszter veszik a debreceni 9553 sztkvben foglalt 4 hold 1132 négyszögöl ujosztási földet Schaf Jánostól 2600 kor. Kovács Kálmán és neje Boldizsár Ilona veszik a debreceni 8237 sztkvben foglalt 144 négyszögöl majorsági Nagy József és neje Pelei Piroskától 2300 kor. Hevesi Gábor veszi a debreceni 779

sztjkvben foglalt 5 hold 656 négyszögöl 12 hold 1154 négyszögöl ujosztásu földet és Veres-utca 17 számú házat Dani István és társaitól 26000 kor. Nagy Juliánna volt Fülöp Mihályné veszi a debreceni 8762 sztjkvben foglalt Beresényi-utca 26. sz. házat Kis József és neje Kis Eszter-től 6400 kor. Volh Miksáné Engel Sarolta veszi a debreceni 4795 sztjkvben foglalt 1298 négyszögöl Tócsos kerti szőlőből a Dr. Baliay Bélát illető egyharmad részt 2000 kor. Turai Farkas veszi a debreceni 2599 sztjkvben foglalt 1505 négyszögöl Posta-kerti szőlőt özv. Kálmán Jánosné Balogh Juliánától 9000 kor. A m. kir. államvasutak alkalmazottai fogyasztási szövetkezete veszi a debreceni 5920 sztjkvben foglalt Méliusz-tér 5. sz. házat Bódog Gyula és neje Szongol Teréztől 18000 kor. Halász Péterné Némethi Gizella veszi a debreceni 2253 sztjkvben foglalt Szent-Anna utca 22 sz. házat 18000 kor. Ifju Erdey Pál és neje Sarkadi Sára veszi a debreceni 227 sz. tjkvben foglalt 4 hold 5001 négyszögöl ondódi földet Vécsey Sándor és neje Molnár Juliánától 4600 koronáért.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreceni bizományos távirati jelentése Budapest, 1906. aug. 9.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru változatlan, határidők pár fillérel gyengültek.

1906. októberi buza	7.42 - 43
1907. áprilisi buza	7.70 - 71
októberi roza	6.20 - 21
1906. áprilisi roza	6.42 - 43
októberi zab	6.33 - 34
áprilisi zab	6.45 - 46
1907. májusi tengeri	5.46 - 47
1906. júliusi	—
1906. aug. szeptemberi	6.23 - 24
1906. augusztusi repcze	6.33 - 34
	16.20 - 25

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

Regényes történet.

15

Irta: Rákosi Viktor.

Mint afféle kis gyerek, hamar megtanulta azt a husz-huszonöt kifejezést, a mire egy ekkora pöttönnek szüksége van. A legények ugyancsak elváltak bájolvá, mikor reggelként Aysha oroszul köszöntötte őket. De akár milyen jól érezte is magát a kis leány, a tiszték végre is belátták, hogy nem bírhatja el a viszontagságos életfáradalmait. Tanácsot tartották tehát, hogy mit csináljanak vele. Hidegen üvöltött a szél a pusztá havas földeken s a katonák a nagy tábori tüzek mellett is ugyancsak fagyoskodtak, mikor a tiszték egy szellős sátorban összeültek tanakodni Aysha további sorsáról. A kis lány Borilkin hadnagy bozontos kutyájával ott hempergett a földön s vidám kacagása néha megzavarta a komoly férfiak tanácskozását. Az ezredes megsimogatván hosszú szakállát, így szólt:

— Uraim. Én teljesen tisztában vagyok azzal, hogy mi a kötelességünk Ayshával szemben. Őt az ég küldöttjének tartom, a kit a kazáni szent Szűz kezénél fogva vezetett be táborunkba. Ő tehát a mi üdvöskénk, aki ezredünkre nézve hirnevet és dicsőséget jelent. Nem akarom megmondani hogy mi az én tervem. Csak annyit árulok el, hogy egyelőre biztos helyre kell eltennünk Ayshát, mert a háboruban nem cipelhetjük magunkkal. Ha aztán nyugalmasabb idők következnek, majd végkép döntünk a kis leány jövő sorsáról.

Az ezredes körülnézett, mintha tisztjei szeméből akarná kiolvasni a véleményüket. Tekintete végre megpihent Balasev századparancsnokon, mint legöregebb tisztén, jelezvén, hogy rajta a szólás sora. Balasev nagyot szitt a csibukjából a füstöt lenyelte, s lassan apró karikákban fujta vissza, mintha ezzel a művelettel időt akarna nyerni a gondolkodásra. De mivel az ezredes tekintete egyre sürgetőbb lett végre megszólalt:

Folytatjuk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehérneműek, vászon, chiffon, paplan, matracs.

Fürdő cikkek óriási raktára.

Birtokrendezés,

parcellázás, tagosítás, mérnöki munkálatának keresztülvitelét és minden mérnöki szakba vágó munkálatot elvállal

Nagy és Kandell

okleveles mérnökök műszaki és építési irodája DEBRECZEN, Hunyadi-utca 17. sz.

Első rangu gyártmányu

Zongorák

Pianinók és Harmoniumokban az alföld legnagyobb terme. Külön nagy zongora (osztály) terem. Bérbeadott zongorákat új gyanánt nem adunk el. Szakmühely, nem kontár. — Hosszu zongorákat legujabb módszerinti készítését elfogadjuk. Zongora hangolást vidéken is. — Zongora részletfizetésre is kapható:

Komáromi M.

műhangszerkészítő

Piacz-u. 49. Főpostával szemben.

Külön hangszerüzlet József kir. herceg-utca 2. Bika szállada mellett.

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legjobb kitünt. Grand Prix

Globin

a legjobb és legfinomabb Czipő tisztoszer

Értékelt gyártás Ft. H. Schindler vezetésével Debreczenben

Villamos Színház

a szénapiacson megnyilt. Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 10. és 11-én:

1. Vihar a tengeren.
2. A vadász álma.
3. Vig kőművesek és a kijátszott rendőrök.
4. Botrány a vonatnál.
5. Sergius nagyherceg felrobbantása.
6. A csoda tyúk.
7. A megzavart lakodalom.
8. Szétvehető ember.
9. A gyermekrabló ezigányok.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr. Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használatamellétt üvegeje 70 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 95 fill.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogenériában — Csak a Bartilla fogviz“ kérendő Hamisítások bejelentésé jól utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök üveget 5 kor. 20 fillérért.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakezódásnál tessék választékegyet csatolni.

Gazdák figyelmébe! Sonnenberg M. D. Utóda Vass J. zsák-, ponyva-, vászon-, pokrócz- és zsinagárak raktára, ponyva- és zsák kölcsön-intézet Debreczen, Széchenyi-utca 6.

Tanuló jó családból való azonnal beléphet a Nyakkendő királyhoz.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula fél Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Farkas Henrik fűszer-, cukorka üzletét volt helyiségének raktáraiba helyezte át. Bejárat az udvarba, második ajtó jobbra.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 234.

Uvegos tanoncz fölvetetik Blattner Józsefnél Csapó-u. 1. szám.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megóvzás végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlai Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Ocska vasajtó igen olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Ruggyantá bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Kiadó pinczehelyiség. József kir. herczeg-u. 26. sz. ház alatti utcai bejáratú biró pincze helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni az ugyan e házban levő hith. irodában.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Egy csinosan butorozott szoba külön bejáratú azonnal kiadó, Hatvan-utca 5. Ugyanott egy majdnem új szép nagy fürdőkád eladó.

Fűszerüzlet korlátlan italméréssel nagy forgalmu helyen eladó, esetleg házzal is. Értekezni Dömsödy Imrével a kölcsönsegélyzőben.

Nincs többé Kőszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalomtól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg **hires**

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással.
Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Nincs többé csusz!

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hiteltre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztőre.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó geniális találmány a gazdaközönség részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legyőzesebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becseréjét károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonló párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszátony, Debreczen mellett, Kossuth-u.

Direct hozzámt intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Török J. Budapest.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borviz.

A „Főkuti” gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványviz, ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti” gyógy-borviz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvélly kóroknál.

A „Boldizsár-kuti” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz de kitűnő sikerrel használható a vese, húgy hólyag és kőszvény bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainál keleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalmu. Hug; hajtó hatásu. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjú frisseége megmaradjon, az jőjjön Borszékre a egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fenyőerdőben). Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogó-fürdők kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej- és savókúra, terinkura, Villamvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege) Naponta Dédáról—Borszékre kényelmes gyorskocsiját. Utazás 6 óra. **Automobil járat.** Kapható Debreczenben: Klein Ignácz fűszernagykereskedő urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó-vasut állomás Déda. Posta, távirtda és telefon helyben.

Előjegyezhetni: gyorskocsi Déda gyorskocsi állomás. Automobilra: Igazgatóság Borszék.

„URSUS”

a legtökéletesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, **vasgerenda szerkezet,** legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel. **Honi gyártmány.**

Szőlőszeti, borszati és pinczészeti cikkek közül valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve.

Lőpor árusítás.

TOTH GYULA vasnagykereskedő, Debreczen, Főtér.